

ПРОТОКОЛ

№ 114

София, 02.06.2016 година

Днес, 02.06.2016 от 14:04 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъства Валентин Петков, член на Комисията от състав «ВиК».

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция «Правна», П. Младеновски – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

„НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД, „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, ТЕЦ "МАРИЦА ИЗТОК 2" ЕАД, „ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“ ЕАД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД, „ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ“ АД, „ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ“ АД, „ЕРП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ АД и „ЕСП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ ООД са уведомени за провеждане на открито заседание относно определяне на разполагаемостта за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители с писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-17/30.05.2016 г. и изпращат свои представители.

„НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН СИСТЕМЕН ОПЕРАТОР“ ЕАД, „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, ТЕЦ "МАРИЦА ИЗТОК 2" ЕАД, „ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ“ ЕАД, „ЕВН БЪЛГАРИЯ ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ“ ЕАД, „ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ“ АД, „ЕНЕРГО-ПРО ПРОДАЖБИ“ АД, „ЕРП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ АД, „ЕСП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ ООД и „СЕНТРАЛ ХИДРОЕЛЕКТРИК ДЪО БУЛГАРИ“ ЕООД са уведомени за провеждане на открито заседание относно утвърждаване на цени в

сектор „Електроенергетика” с писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-16/30.05.2016 г. и изпращат свои представители.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Тъй като при завършване на открито заседание не се излиза с решение, аз се обръщам с въпроса, не може ли вместо да се проведат две открити заседания по всеки един от докладите, всеки от участниците да изложи своята позиция общо по двата доклада? Имате ли по две различни изказвания за докладите? Така или иначе започваме изслушването на енергийните дружества. Пред мен са участниците в двете открити заседания. Двата списъка се припокриват с една единствена разлика - „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД. Представителят на дружеството е поканен да участва във връзка с разглеждането на доклада относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”. Останалите представители на енергийни дружества ще изразяват отношение и по двата доклада.

На заседанието се явиха:

- г-н Петър Илиев – изпълнителен директор на „НЕК“ ЕАД;
- г-жа Гергана Терзийска – ръководител Цени в „ЕСО“ ЕАД;
- г-н Димитър Ангелов – изпълнителен директор на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД;
- г-н Мартин Тафров – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД;
- г-н Сотир Сотиров – главен счетоводител на ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД;
- г-жа Зорница Генова – директор Регулация в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД;
- г-н Гочо Чемширов – заместник-председател на УС на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД;
- г-жа Илина Стефанова – ръководител Регулация в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- г-н Пламен Стефанов – упълномощен представител на „Енерго-Про Мрежи“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД;
- г-н Стелиян Севастиянов – прокурист на „ЕРП Златни пясъци“ АД;
- г-н Пепи Трайчев – управител на „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД.

„ЕСП Златни пясъци“ ООД не изпраща свой представител.

На откритото заседание бяха разгледани доклади относно:

- Определяне на разполагаемостта за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители.

Докладът е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 3 от протокол № 110/27.05.2016 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

- Утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика”.

Докладът е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 4 от протокол № 110/27.05.2016 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Председателят даде думата за изказвания на представителите на заявителите.

П. Илиев – „НЕК“ ЕАД:

За поредна година „НЕК“ ЕАД е използван и е ощетяван, и не е поставен равнопоставено между всички участници на пазара. Както на миналогодишното

изслушване или открито заседание се изрази един, че „НЕК“ ЕАД отново е използван като кошче. Какво имам предвид? „НЕК“ ЕАД предоставя допълнителни услуги и предоставя своите съоръжения, разбира се по закон, но за тези услуги, които предоставя, „НЕК“ ЕАД или получава минимална стойност, или са абсолютно безплатно. Какво имам предвид? Това са допълнителните услуги първично и вторично регулиране за Марица Изток 1 и Марица Изток 2. Допълнителните услуги, които предоставяме от ВЕЦ-овете, и предоставянето на нашите разпределителни уредби на ВЕЦ-овете, абсолютно безплатно ги ползват електроенергийният системен оператор. Знам доводите, които общо взето са казвани, че това ще доведе до повишаване на стойността или на цената на пренос и достъп, нямам нищо против това, но все пак това .. „НЕК“ ЕАД би трябвало да бъде компенсиран по някакъв..., защото никой друг не предоставя услуги абсолютно безплатно или на загуба. Сутринта имах възможност да кажа за топлофикационните и заводски централи, където „НЕК“ ЕАД също е ошетен за сметка на различни видове производители на продукции, които дали са важни за населението или не са, не знам защо потребителите на електрическа енергия би трябвало да ги субсидират. Същото е и с топлофикациите, където цената им е близка до стойността на произведения само природен газ. Другото, което продължава няколко години, е заплащането или субсидирането на „Сентрал Хидроелектрик дьо Булгари“ ЕООД с 3,5 млн. лв. годишно. За мен необясними причини, тъй като ВЕЦ Кокаляне и ВЕЦ Пасарел са проектирани за яз. Искър и никога не им е променяно, те са за там, както са всички останали ВЕЦ-ове. Само за информация ще кажа, че „НЕК“ ЕАД има 17 акта за миналата година, защото не си спазваме задължението да поддържаме нивата на язовирите, а ние не ги поддържаме по простата причина, че няма къде тази енергия да я продадем по принцип.

Друго, с което не съм съгласен, е така определените, че „НЕК“ ЕАД е задължен да изкупи 18 673 MWh, а да продаде на регулирания пазар 12 228 MWh. Разликата от 6 млн. и повече MWh „НЕК“ ЕАД трябва да реализира на свободния пазар. Определено една цена, която не знам защо е взета, Унгарска борса или нещо друго, а не е взета нашата борса, където цените според мен са реалните, които са в момента на пазара. Нашата борса е абсолютно прозрачна и би трябвало да бъдат взети тези цени. Но тук има един друг проблем. Тъй като всички, които се занимават с енергия, знаят, че тези излишъци, първо, не са разпределени равномерно не само по месеци, защото имаме месеци, когато „НЕК“ ЕАД е дори в недостиг на енергия. Тогава се чудим откъде да взимаме енергия. Другото което е, тя е абсолютно неравномерно разпределена в рамките на денонощието. Обикновено излишъците са в нощните часове и в часовете преди обяд и следобед, когато общо взето цените са съвсем различни от тези. Малко е трудно да продадеш нещо, което ти не можеш да прогнозираш, защото това не са никакви дългосрочни, а ти го разбираш общо-взето излишъка два-три часа преди да затвори пазара. Само за Ваше сведение ще Ви кажа, че преди няколко дни имахме излишък от 7 500 MWh в едно денонощие, където в определени часове бяха над 800. Всичко това е документирано, не говоря наизуст. На базата на всичко това на нас ни е определена цена от 106 лв., като отново се казва, че това е направено за населението, въпреки че от доклада аз не мога да направя никакво сравнение, защото не знам колко е на регулирания пазар, колко са за небитови и колко са за битови клиенти, но само за сравнение ще кажа, че за различните ЕРД-та миналата година разликата между нашата цена и продажната цена на населението е била около 12 – 9 лв., сега скача на 24 лв. разлика между това, което ние продаваме, и ЕРД-та. Като говорим, че не се пипа цената за населението, общо-взето трябва да се каже, че това всичкото е за сметка на „НЕК“ ЕАД. Намалението от 8% (по-нататък ще го засегна), не знам как ще се оправим После имам и с конкретни цифри...

Другото, което го поставям на вниманието на Комисията, е т.н. технологични загуби по преноса, които „НЕК“ ЕАД е задължен със закон да ги доставя. Не бих го поставил, ако предоставянето на тези загуби не носеше една голяма загуба за „НЕК“ ЕАД, която е между 20 млн. лв. и 50 млн. лв., в зависимост от това, как го предоставяме. Аз си направих труда да извадя само два дни, едното е за 29 май, другото е за 01 юни, да видите

как са в рамките на денонощието, защото ние взимаме технологичните разходи от Козлодуй и ги на банки. Няма как по друг начин да ни ги даде, а ние ги модулираме в зависимост от нуждите на ЕРД-та. Получава се, че тези технологични загуби са между 30% и 22% в рамките на денонощието. Представете си как да ги компенсирате при този нисък ръст на технологични разходи.

В доклада е прието, че технологичният разход за различните дружества са приети 8%, 8% ,9% и 5%. По друг учебник изглежда съм учил, но за мен технологичните разходи са разликата между пренесеното и влязлото, изхода и което е останало като загуба. Но тук върху загубите се слагат наново загуби, още загуби и не знам, това., но както и да го смяташ, после като разделиш пренесеното количество по доклада, което на нас също не ни е ясно, и дори сме пуснали писмо до Комисията да ни се разясни, защото се говори за планирано количество, което е за населението – регулирания пазар около 12 млн., а ние трябва да подсигурием загуби за 22 млн. На практика се получава, те са дори над отчетените, над 12% са като количество, а иначе в доклада пише – 8%, 8% ,9%, а като сметнеш цифрите, не знам как е смятала Комисията. Аз не можах, защото тук има много неясноти по доклада, и ще кажа с какво не сме съгласни с доклада, разбира се и с това.

Първо, имаме разполагаемостта на т.н. американски централи - Марица Изток 1 и Марица Изток 3. „НЕК“ ЕАД ще загуби около 14,8 млн. лв. за следващия ценови период. От ВЕИ-тата, не знам защо е намалено количеството, а е намалена и цената, тъй като няма нито прогнозираната, която е предоставена, нито на отчетената за 2015 г., а е работено с други цени, може би за да се постигне тази цена от 106 лв. на „НЕК“ ЕАД. Само оттам „НЕК“ ЕАД ще загуби 96 млн. лв. Непризнати разходи за ВЕЦ, включително и за ПАВЕЦ, защото аз не знам как си представя някой как ще можем да балансираме един такъв пазар, който е с такива големи отклонения, без ПАВЕЦ, но там без ПАВЕЦ са 240 млн. лв. В доклада са предвидени за стари, за ВЕИ компенсирани, 79 млн. лв. Някой вика, вие защо се оплаквате, но от тези 79 млн. лв. само 10 млн. лв. са за „НЕК“ ЕАД. Като сложим и общия размер за непризнатите за минали години 1 050 млн. лв., а само от забавените лихви, защото вижте, „НЕК“ ЕАД, когато е в дефицит, той нищо друго не може да направи, освен да не заплаща на дадени доставчици, което от своя страна води и до начисляване на лихви, които само в края на 2015 г. от забавяне и просрочени плащания са в размер на 47 млн. лв. Общият размер на некомпенсирани разходи за текущия период за минали години е 1 332 млн. лв.

Ние какво сме предложили, например в микса на цените да отпаднат ВЕЦ-овете на „НЕК“ ЕАД. Така и така те са над 10 MW и нямат преференциална цена и отгук нататък може малко ще облекчим пазара. И ако евентуално се намалят количествата (говоря за заводските централи), може би ще има някакво подобрене. В общи линии това е.

В заключение ще кажа, че доста голяма част от тук присъстващите трябва да си сложат на фланелките „НЕК“ ЕАД като основен спонсор, но това щеше да бъде смешно, ако не е зле.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Честно казано, имам желание да взема думата по някои от въпросите, които повдигнахте, но ще се въздържа, защото процедурата на откритото заседание изисква да бъдат изслушани заявителите за цени.

Г. Терзийска – „ЕСО“ ЕАД:

В детайли се запознахме с докладите на работната група, както и с извършените корекции в ценообразуващите елементи, формиращи основните мрежови услуги и цена достъп и пренос. Възнамеряваме в законоустановения срок да си внесем писмено становище.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Когато стана въпрос за сроковете за представяне на становищата, имайте предвид, че съгласно чл.45, ал.3 на Наредба №1 (НРЦЕЕ) се дава срок до 3 дни след откритото заседание, но тъй като ние ще имаме на 06 юни заседание за приемане на проект на решение за цените, а имайки предвид, че ви беше изпратено още преди 5 дни доклада (на 27 вечерта), утре до 12 ч. очакваме Вашите становища, още повече виждам, че всяка една от компаниите се е приготвила. Не забравяйте, че след общественото обсъждане има нови 14 дни, в които можете да представите допълнителни становища с изисквания за корекции на цените, които се определят. Някоя компания няма да бъде ошетена и ще има възможност да представи своите становища, които да бъдат разгледани от Комисията. Тук обсъждаме единствено доклада.

Д. Ангелов – „АЕЦ Козлодуй” ЕАД:

Запознахме се внимателно с предложението. Трябва да ви кажа, че има за какво все пак (като тенденция) да ви благодарим, за това, че има отчетени някои съвсем несъответствия, които досега имаше. Имам предвид разбирането на нашата цена на разполагаемост и енергия, която знаем как се третираше, и за това, каква беше оценката за количествата за квотата на електроенергия, която ние трябва да даваме на регулиран пазар. Няма да е тайна, ако кажа, че и по двете неща ние си имаме собствено мнение и оценка по това, което е направила Комисията. Но тук безспорно има развитие. За съжаление не дотам докдето на нас ни се иска, тъй като количеството на квотата, както и досега винаги сме го казвали, както и г-н Илиев отбеляза, е при нас формирана от количество за крайния потребител и т.н. (по-голямото количество) за технологичните загуби от преноса и разпределението, което е 80,4% от това, което даваме. Трябва да Ви кажа, че сега м.май, юни, това са 820 – 840 MW всеки ден, всяка нощ, при положение, че в май и юни общата мощност на енергийната система беше около 2800 - 3 хил. MW, толкова много технологични загуби изглежда неправилно оценена, за да бъдем деликатни. Очаквахме и миналата година коментирахме да има някакъв анализ на фактическото количество на технологичните загуби от това, което прогнозно се предлага и се изпълнява след това. Ние поне не знаем да има такова и то се вижда от резултатите. Ние прилежно изпълняваме квотата, както се стремят много убедително и разпределителните дружества да я изпълняват. Те са от голяма полза, изключително голяма е разликата между нашата цена на регулирания пазар, която беше даже под 30 лв., с пазарната. Това по никакъв начин не ги стимулира те да си намалят разходите, особено (предполагам, че там калкулират много и нетехнически загуби). Би трябвало да има дисциплина и стимул те да ограничават тези разходи и това да е за тяхна сметка. Не може да има по 20% – 30%, а тук в случая говорим и за повече проценти от транспортираната енергия, както г-н Илиев отбеляза, в сравнение с тези загуби. Тези загуби всички са за наша сметка частично, както се товарят допълнително и нашите колеги от „НЕК“ ЕАД с балансиране на техните желания. Тези 80,4% при тези цени, които (ще ги смеся двете изказвания) по никакъв начин не съответстват на нашата себестойност, и то тази, която е призната, без много разходи, които ние ще опишем в нашето становище. Голямо количество от нашите законови разходи не са признати, за да може да се стигне до такава ниска цена. Принуждават ни да правим кръстосано субсидиране от свободния пазар. За най-голяма наша изненада свободният пазар, както беше планиран на 73 лв., сега 70 лв., на практика не съответства на реално постигнатите цени. Те са под тези цени. Така че ние тук имаме недооценка на компенсирането на единия с другия пазар, въпреки че това не е законно. В такъв случай финансово-икономическото състояние на централата не отива към подобрене, а напротив. Отчитайки допълнителните разходи, които направихме с фондовете, с таксите, които се трупат на централата, а централата (няма да се умора да повтарям) е една специална форма на производство на електроенергия, която трябва да инвестира в безопасност, тя да бъде на едно от първите места. Ние затова се гордеем, трябва да бъдем такива, да нямаме забележки, надеждност. И, естествено, без финансова и икономическа стабилност не може да се покрива по никакъв начин безопасност.

Оставяйки финансовото състояние на централата под съмнение, това веднага ще постави под съмнение изобщо работата на централата и нейната безопасност, което не трябва да се допуска от никоя страна. Още повече, че нас ни очакват, имаме непрекъснато международни проверки по отношение на работата на централата и изпълнение на всички предписания и препоръки по отношение на безопасност и надеждност за атомните централи във връзка с последните събития в тази област. Сега се върнах от Москва. Ако някой смята, че атомните централи нямат бъдеще, не е вярно. Там се залага изключително много навсякъде на продължаване, на развитие на атомната енергия и на използването ѝ като основен ресурс на електроенергия. Надявам се това в България да се отчита и няма някой с лека ръка да зачертае нашето неспокойно състояние и като финансово-икономическо състояние, и като безопасност, за да може действително да се гордеем с нашата централа и тя да работи надеждно и да задоволява нуждите на българския народ, на крайния потребител, с приемливи цени.

Тези цени – 70 лв. според нас, които не са верни, и останалите, които сега се получават, благодаря казах за това, за една обща цена от 30 лв., а не отделните разполагаемост и енергия, все пак е нещо по-добро и тъй като вярвам в бъдещето, виждам, че квотата от 5,7 млн. стана на 5, сега е на 4. Просто не съм си направил труда да изчисля кога ще стане толкова, колкото трябва да е подходящата. Може би ще ни трябва много години, а това не е така, тъй като ние в нашия бизнес план бяхме заложили и той е приет от 2015 г. до 2019 г. да няма регулиран пазар от 2016 г. и така е прието и така всичко е обосновано. Сега се чудим докога ще има регулиран пазар, колко ще бъде нашата квота, колко ще бъде нашата цена и кога тя ще стане равна или по-голяма от себестойността поне на регулирания пазар, за да не правим незаконно субсидиране, кръстосани и др. за ежедневно продаване на електроенергия, което за една атомна централа е нещо, което го прави само българската централа. Няма такава централа на света, която по 200 MW, по 300 MW, а имаме и по 500 MW на ден трябва да търси пазара на борсата и сигурност в реализацията без да се разтовари. Тук „НЕК“ЕАД не го каза, но той ни балансира и също губи от тази работа, защото ние не можем да работим сами на борсата. Това е невъзможно, ние не можем сами да се балансираме. Цената на борсата, която постигаме, за нас беше също изненада. По никакъв начин не е равна на свободния пазар. Надяваме се технологичните загуби да получат накрая количеството, което е реално, анализирано и цената да съответства поне на регулирания пазар на себестойността.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Понеже казахте за значението на ядрената енергетика, нека припомня, че 35% от среднопретеглената енергия за страната се дава именно от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД. С неговите малко над 2 хил. MW. В същото време в някои часове от денонощието над 50% се осигуряват от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, защото е базова централа. И дори и в нощните часове тя е основен източник. На второ място, може би така свенливо, Вие премълчахте, че ние намаляваме с 20% енергията, която ще бъде изкупувана от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД за технологичните загуби, и че това се явява първа стъпка, защото колкото и на Вас да се иска, а на мен може би още повече, не може с едно ценово решение изведнъж технологичните загуби да бъдат купувани от свободния пазар, защото трябва може би да обясня, какви ще бъдат последиците за потребителите – както битови, така и стопански. Важното е да се вършат стъпки в тази правилна посока. На трето място по отношение на цената от 70 лв. Не е много достоверно цената, която сега има на единствения сегмент, по който работи борсата, ден напред, да се счита, че тази цена ще бъде цялата следваща година по всички сегменти – и на двустранните договори, и на свободния пазар, който също ще съществува. Не на последно място, това е прогнозна цена, която колкото и г-н Илиев да я оспорва, е съобразена от нашите експерти като цена на регионалните борси, които работят и на сегмента двустранни договори, където всъщност е голямото количество електрическа енергия. Съжалявам, че взех думата, за да направя това пояснение, но в никакъв случай ядрената енергетика в България не е подценена. Не искам

да казвам това, което миналата година го казах. Колко процента от производството от близо 15 TWh се заделя за регулирания пазар, който Вие би трябвало да отчитате и като принос към стабилността на цените на крайните потребители в България, особено на битовите потребители.

С. Сотиров – ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД:

ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД за първи път заедно със заявлението за утвърждаване на цени подаде и искане за компенсиране на разходите по чл.35, ал.2, т.4 като част от критичната инфраструктура на страната. В проекта на решение това искане е изцяло отхвърлено и нашите забележки са в тази посока, за което входирахме доклад днес в деловодството на Комисията. Смятаме, че централата изпълнява важна функция по балансиране на електроенергийната система на страната и от тази гледна точка има право да поиска компенсиране на такива разходи. По доста причини централата е принудена да продава почти изцяло само на свободния пазар, квотата за обществен доставчик е доста малка. Един от основните мотиви и като заключение на Комисията е, че не може чрез компенсиране на такива разходи да се покрива дефицита от работа на свободния пазар, но поради редица промени, най-много от технологично естество, разходите на централата са доста по-високи от цените на свободния пазар. Поради тази причина ние сме поискали и затова входирахме и становище, с което искаме да бъде преразгледано в окончателното решение.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Все пак като представител на ръководството на централата, не забравяйте, че вървим към либерализация и това ще бъде реперът за цените в България, което трябва да се отчете от всички централи.

3. Генова – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД:

Запознахме се с двата доклада на работната група. Като цяло бихме искали да отчетем положителната тенденция за намаляване на кръстосаното субсидиране между отделните групи потребители в регулирания сегмент. За съжаление отбелязваме и отчитаме като негативна тенденцията за запазване на някои съществуващи ограничения в регулаторната рамка на лицензиантите. Преди конкретно за всяко дружество да изложи най-важните неща за нас, бих искала да помоля за коментар и указание от страна дружеството по отношение на фактурите. Тъй като в доклада на стр.33 и стр.41 е записано, че крайните клиенти следва да заплащат обща цена за пренос и достъп през и до електропреносната мрежа, това би могло да означава, че оттук нататък цените за пренос и достъп през електропреносната мрежа биха могли да се явяват на един ред. Към настоящия момент те са два реда във фактурите. Бихме искали да получим указания следва ли да правим изменения на фактурите, като отбелязваме също така, че всяко едно изменение изисква време в настройка на системите и би увеличило и разходите на дружествата. Засягат се както крайните снабдители, които фактурират на битовите потребители, така и разпределителните дружества, които фактурират мрежови услуги за клиентите на свободния пазар. По отношение на разпределителното дружество „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, на първо място възразяваме за неприлагането на корекция с z-фактор. На основании чл.37, ал.4 от Наредба №1, прилагането на подобна корекция е основателно и аргументирано и е в пълно съответствие с установената до момента практика на Комисията. В ценовото заявление дружеството си е подало изчисления за z-фактора, който следва да бъде приложен. Междувременно през м. май внесохме с писмо актуални данни за м. април и незабавно, след като имаме актуални данни за количествата за м. май, ще подадем реалните количества. В тази връзка молим да бъде изчислен и приложена корекция в необходимите приходи, като бъдат увеличени със съответния z-фактор. По отношение на запазване на оперативните разходи в размера им, така както е

определен през 2015 г., отбелязваме, че за изпълнение на лицензионните задължения на дружеството са отчетени и дружеството счита, че са необходими 120 млн. лв. В доклада на работната група отново са признати 108 млн. лв. Заявените разходи са необходими, за да се запази и подобри качеството на обслужване и сигурността на снабдяване. Във връзка с процесите на либерализация на пазара за разпределителните дружества ще възникнат допълнителни разходи във връзка с администрирането на преминаването на клиентите от регулиран към свободен сегмент и вярваме, че такива разходи следва своевременно да бъдат отразявани в необходимите приходи на дружеството.

Допълнително отбелязваме, че отново няма яснота кои групи разходи и в какъв размер са признати в утвърдения общ размер на оперативните разходи. По отношение на нивото на технологичния разход, цената на технологичния разход, стойността на амортизациите и балансовата стойност на активите ще предоставим детайлно становище в писмен вид в установения срок.

По отношение на крайния снабдител имаме два основни пункта, на които бихме искали да обърнем внимание. Първият от тях е надценката за дейността. Считаме, че така определенният процент и крайно недостатъчен за покриване на присъщите оперативни разходи за дейността снабдяване с електрическа енергия на крайни клиенти. Съгласно чл.9, ал.2 и 3 от Наредбата максималният размер на тази надценка би могъл да бъде 3%. При прилагането на тези разпоредби оперативните разходи за дружеството биха възлезли на 16 900 хил. лв. Определената надценка и определенният размер на оперативните разходи в доклада на работната група е в размер на 11 600 хил. лв. Има съществена разлика, която ще се яви недостиг за покриване на оперативните разходи, които са необходими за осъществяване на лицензионната дейност на крайните снабдители и в изпълнение на пълния обем на техните задължения. Допълнително отбелязваме че ако в предложената надценка са включени и разходите за балансиране, то тогава изчисленията показват, че тя възлиза на 2,25%, а не на 2,29%. Молим тази неяснота да бъде отстранена. По отношение на разходите за балансиране, отчитаме това, че в изпълнение на Решение 2022 на ВАС разходите за балансиране са включени като разход и се признават в необходимите приходи, но изразяваме притеснението си, че по отношение на крайния снабдител „ЧЕЗ Електро България“ АД се признават само част от разходите, тъй като се определя цена в размер на 2,20 лв./MWh. Бихме искали да възразим срещу констатациите и анализа, който е направен в доклада на работната група, тъй като смятаме, че не е коректно да се прави сравнение на разходите за балансиране на крайни снабдители и разходите за балансиране на търговци, следва да се отчетат спецификите за балансиране на специалните балансиращи групи и стандартните балансиращи групи. Няма да навлизам в детайли. В писмен вид ще ги изложим, за да спестя време сега. Бихме искали да отбележим също, че и твърдението, че температурните колебания се отразяват механично, без да се отчете фактът, че профилът на клиентското поведение не следва плътно кривата на измерените температурни изменения. Считаме подобно твърдение за неоснователно, тъй като при изготвянето на прогнозите „ЧЕЗ Електро България“ АД ползва данни от НИМХ и не може да влияе върху тяхната надеждност. Освен това се ползва и софтуер, за да се направят прогнози и този софтуер отчита клиентското поведение. Отбелязваме, че либерализацията на пазара и преминаването на големи обеми клиенти от регулирания в свободния сегмент увеличава неизвестните величини при изготвяне на прогнозно профил, който е на метода на остатъчната крива. Поради това се получават и неточности. Предложената цена от 2,20 лв. в доклада покрива разходите за балансиране в размер на 10 500 хил. лв. Считаме, че разходите за балансиране следва да бъдат признати в пълния им заявен размер и да бъдат увеличени с 11 342 хил. лв., тъй като разходите за балансиране по своята природа са пастро разходи и те трябва да бъдат покрити в цената. Нашето мнение е, че ако не се признават разходите за балансиране в пълния им размер, това поставя клиентите в регулирания сегмент в привилегировано отношение спрямо клиентите на свободния пазар, защото там се заплащат разходите за балансиране в пълния им размер, както са предизвикани.

Молим да се преразгледа цената от 2,20 лв., защото в противен случай ще апелираме да се изработи механизъм за компенсиране на разликата до реалния размер на разходите. Отново поставяме въпросът за компенсиране на разходите, които възникнаха от периода на въвеждане на балансиращия пазар (от юни 2014 г. до настоящия момент).

Детайлно писмено становище и по отношение на „ЧЕЗ Електро България“ АД ще подадем в законоустановения срок.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Ще отбележа нещо, което Вие подчертахте, относно z-фактор. Той ще бъде отчетен от работната група, но Вие знаете, че за всички дружества ние ще разполагаме с данни за отчитане на z-фактора към 15 юни. В периода след общественото обсъждане работната група има готовност и z-факторът ще бъде отчетен. Няма да отстъпим от нашата практика, която миналата година беше също използвана.

Г. Чемширов – „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД:

Запознахме се основно с двата доклада. По доклада за квотите нямаме възражения и затова няма да представяме писмено становище. По доклада за регулираните цени ще представим писмено становище утре до определения час, до 12 ч.

Присъединявам се към изказаното от колежката от ЧЕЗ. Само ще се опитам да ангажирам Вашето внимание само върху една част от доклада. В доклада е записано, по-скоро по нивото на определяне на технологичните разходи. Ние сме с разбирането, че става дума за втори ценови период от четвъртия регулаторен период. Там по нашето разбиране и по наредбата не би трябвало да се правят анализи и промени на основните ценови елементи, а там е записано кои – у, х, т.е. качество, ефективност и z-факторът, разбира се. Въпреки това в доклада са направени анализи на нивото на технологичните разходи. Първо искам да кажа, че наистина този проблем, поне на тези тук дискусии, много се елементализира. Според мен не е толкова елементарен и се говори с невярна информация. Най-вероятно са подведени тези, които говорят с невярна информация. Защо не сме съгласни с направения анализ? Прескачам това от учебниците в техникумите – технически загуби, търговски загуби, мисля, че не бива в този доклад такова нещо да се среща, но там на стр. 34 в последния абзац пише, че е *„Направен е анализ на технологичните загуби в близки държави в района на Югоизточна Европа, като са взети предвид държави, които са и членки на ЕС – Република Гърция, Република Румъния и Република Хърватска“*. Тук веднага за мен възниква, и за моите колеги, когато го обсъждахме, няколко въпроса. Първо, не е приложен този доклад от този анализ. Защото предполагаме, не можем да допуснем, че Комисията под анализ разбира вземане на цифри. Предполагаме, че експертите наистина са направили анализ и е любопитно да получим този анализ. Второ, не можем да разберем каква е връзката между признат размер на технологичните разходи и членство в ЕС. Доколкото разбираме, тук е приложено едно старо правило в математиката, средноаритметичното. Гърция е с 6,5% на юг, Румъния с 9,5%, по средата България, за нея остават 8,5%.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

И Хърватска. Тя е малко по на запад.

Г. Чемширов – „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД:

Да, и тя е с 8%. Интерполация според мен е направена. Ще си позволя една аналогия. Означава ли това, че ако имаме три апартамента, единият е на юг, отчитаме консумацията. Другият е на север, отчитаме консумацията. Приемаме средноаритметично за средния апартамент без да го отчитаме. Лош сигнал е като експерти от Комисията. Затова възразяваме основно срещу 8%. Считаме, че те бяха неправилно определени, според нас по несъществуващо писмо, тогава беше казано, което и до момента не сме получили. Не сме виждали и протокола от това решение тогава на Комисията.

Продължавайки по този начин, считаме, че това не е полезно за крайните ни клиенти. Определено смятам, че не можем да отделяме важни и неважни части от веригата по производство, пренос, разпределение и доставка до краен клиент. Всички си имат своето място и затова смятам, че към всички трябва достатъчно професионално и отговорно да се отнасяме както ние, работещите, на които ни е възложено да работим, така и Комисията.

Ще внесем писмено становище.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Вие явно казахте нещата като реплика на казаното от г-н Ангелов и г-н Илиев, защото те засегнаха въпроса.

Г. Чемширов – „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД:

Да, споменаха цифри, които не са верни, затова предлагам да не се коментира.

И. Стефанова – „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

След запознаване с доклада имаме няколко бележки, които желаем да представим пред Вас, а останалите ще бъдат внесени до утре, средата на работния ден. На първо място обръщаме внимание за значителното намаляване на надбавката за дейността на крайния снабдител. При прилагане на 3% допустим марж в Наредбата, надбавката, която ЕВН следва да получи, е 17,7 млн. лв. за дейността. Приложена от Комисията, тази надбавка е изчислена на 10,2 млн. лв. Като процент това е 2,29%, без да е обосновано как Комисията достига до този извод. От друга страна количествата, които ЕВН прогнозира да продава в следващата година, са значително намалени спрямо сегашната. Надбавката е изчислена върху количества, а не върху брой клиенти. Обръщам внимание, че за дейността на дружеството и разходите, които се предизвикват, в обслужване на клиенти, важна е бройката на клиентите много повече отколкото количествата продадена енергия. И за да го изразя в цифри, предвиждаме процентът намаление в продажбите за бит и бизнес да бъде около 23% като количество електрическа енергия. Като брой клиенти това означава само 5% към момента намалението, т.е. 95% от клиентите планираме да останат обслужвани от ЕВН следващата година спрямо сегашната. Това означава, че на практика всички разходи за дружеството продължават да съществуват в същия обем. Разликата, обаче, между надбавката, която ние предлагаме, от 17,7 млн. лв. спрямо 10,2 млн. лв. може да си представите какъв процент разлика в разходите, които ние трябва да покрием с тези предвидени от Комисията средства. Само като допълнение ще кажа, че за изтеклата 2015 г. над 6,5 млн. лв. от парите, които са необходими за обслужване на клиентите, са отишли за инкасо дейности. Това е процентът, който ние заплащаме на нашите каси, за да събират парите. Над 1 млн. лв. са отишли за пощенски услуги. Можете да видите какво остава след като се разплатим с пощите. На практика основната част от тях отива в Български пощи, какво остава за реалното изпълнение на дейността, която все повече се натоварва с допълнителни изисквания, по Закона за енергийната ефективност, в изпълнение на други дейности, които крайният снабдител с всяка следваща промяна на ЗЕ е натоварен да извършва.

На следващо място искам да обърна внимание върху отказа на Комисията да приложи z-фактор. За изминалата ценова година среднопретегленият ни марж за дейността е бил изчислен на 14 млн. лв. Това е енергоикономическият ни марж, среднопретегленият, в резултат от юлското и ноемврийското решение. Дружеството е отчетло приход от 8,3 млн. лв. Ние имаме недостиг недовзет приход от 5,7 млн. лв., които Комисията отказва да компенсира с аргументи, че тези недовзет приход е в резултат на прогнози, които ние сме дали за периода. Обръщаме внимание и това го казваме неведнъж, че за нас е много трудно да можем да прогнозираме динамиката на излизане на клиентите на пазара. Тази динамика е толкова голяма и заслуга за това има и Комисията чрез кръстосаното субсидиране, което извършва на цените за бизнеса и битовите потребители. В тази връзка, динамиката е основно в бизнес сегмента, ние още нямаме

битови потребители, които масово да излизат на либерализирания пазар, именно защото в регулирания сегмент те се чувстват по-комфортно. За разлика от тях бизнес потребителите, които субсидират с цените, които заплащат към нас, и цените на битовите потребители, масово напускат регулирания сегмент в търсене на по-добри условия. Как ще продължи този тренд е много трудно да бъде прогнозирано, още повече че ние чак в петък се запознахме с решението на Комисията отново да продължи това кроссубсидиране и да не възприеме предложения от ЕВН подход с две покупни цени от „НЕК“ ЕАД.

По отношение на разходите за балансиране, подкрепяме колегите от ЧЕЗ. Поисканите от нас разходи за балансиране са в размер на 3,39 лв./MWh. Това, което Комисията е признала, е разходи в размер на 2,20 лв./MWh. Комисията се е обърнала към няколко търговеца и се е опитала да направи бенчмаркинг спрямо разходите, които те имат към техните клиенти, и да приложи този бенчмаркинг и към нашето дружество. Разликата е в това, че тези търговци обслужват клиенти, които са със съвсем различен профил на консумация и в основата си са големи клиенти. При големите клиенти разходите за балансиране започват от 0,50 лв. и могат да стигнат до 4 лв., 5 лв. за малките клиенти. В тази връзка обслужването на малките клиенти задължително предизвиква по-голям по размер разход за балансиране, който се влияе изключително много от температурите. 1% грешка в прогнозата за температура води до 3% отклонение в прогнозното количество електрическа енергия. Така че нека Комисията да вземе предвид, че обслужването на големите клиенти има различни особености и различни разходи за балансиране от това на по-малките клиенти.

Не са ни признати за поредна година разходите за енергийна ефективност. Те са коментирани като неприсъщи, не знам защо, след като дружеството ни има задължения да извършва такива разходи, да извършва такива дейности за енергийна ефективност. Ние ежегодно се отчитаме пред АУЕР по отношение на енергийните спестявания, които ние правим. Така че тези разходи следва да бъдат отчетени, защото те са присъщи за дейността ни, още повече те са наложени с решение на МС и са наложени със закон върху всички крайни снабдители.

Изобщо не са коментирани разходите за компенсиране за покупката за зелена енергия в изтекъл ценови период. В доклада виждаме единствено, че тези разходи са предвидени за „НЕК“ ЕАД, т.е. искането на „НЕК“ ЕАД е коментирано и е взето предвид. „НЕК“ ЕАД ще получи част от компенсацията за крайните снабдители. По отношение на ЕВН не сме видели нито един лев от тази компенсация, нито е коментирано как следва да процедираме с този разход. Това е разход, който не е възникнал миналата година, това е разход за 2012 г., 2013 г. сега сме вече 2016 г. и въпросът все още остава отворен и нерешен за нас.

Накрая искам да завърша с това, с което започнах. Прилагането на две отделни цени за крайния снабдител по отношение на бизнес и битовите потребители, и запазването на тенденцията за кръстосано субсидиране. В доклада е коментирано предложението на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД да имаме две покупни цени. За съжаление оставаме с усещането, че нашето предложение не е било добре разбрано и обмислено. Считаме, че има голям резон и логика в това, което предложихме. Това би решило напълно проблема с кръстосаното субсидиране, с възможните рискове за неизпълнение на прогнозите, които крайният снабдител дава, и които обясних вече, че много трудно биха могли да бъдат прогнозируеми в хоризонт от 12 месеца напред при неяснотата, от която тръгваме по отношение на крайните цени в регулирания сегмент. Настояваме Комисията отново да преразгледа своето решение, защото считаме, че това, което предлагаме, е разумно, изпълнява изискванията за премахване на кръстосано субсидиране, намалява рисковете от некомпенсирани разходи в крайните снабдители и прилагане на z-фактор в следващи ценови периоди или при неприлагането на z-фактор трупането на некомпенсирани разходи в системата. Още повече, че и при сегашните регулирани цени между трите крайни снабдителя се получават големи диспропорции, за които ще ви

предоставим анализ. Не са логични при една изкупна цена от „НЕК“ ЕАД да имаме различни крайни цени в трите различни крайни снабдителя.

Ще си представим аргументите писмено.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

По отношение на z-фактора вече направих коментар. Ще бъде отчетен и Вие ще го видите това в крайното решение на Комисията.

По отношение на кръстосаното субсидиране Комисията в рамките на тази година направи наистина сериозни усилия и фактически премахна кръстосаното субсидиране на ниво топлофикационни дружества между цената на високоефективната електрическа енергия и цената на топлината енергия. По отношение на кръстосаното субсидиране на регулиран пазар състоянието на трите дружества ЧЕЗ, ЕВН и Енерго-Про е различно. При едно от тях кръстосаното субсидиране е практически премахнато (Енерго-Про). Една сериозна стъпка е направена в ЧЕЗ. Вярно е, че за ЕВН обективно към момента то остава сравнително на високо ниво, но да знаете, че работим в този посока. Ще има резултати.

П. Стефанов – „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД:

Запознахме се с двата доклада. На първо място също бих искал да изразя подкрепа към Комисията за важната положителна реформа, която предприема в сектора, а именно стъпката към премахване на кръстосано субсидиране между цените на стопанските и битови потребители на регулиран пазар. Нашите основни коментари по доклада са три. На първо място това е размерът на признатия технологичен разход. Както е видно и от данните в доклада, дружеството ни отбелязва сериозен напредък в намалението на технологичния разход през миналата година, но нивото на признатия технологичен разход остана непостижимо през следващия ценови период. Това в комбинация с повишената цена на технологичния разход, по която трябва да купуваме от „НЕК“ ЕАД, води до един допълнителен разход в мрежовото дружество, което изземва от ресурсите, които дружеството би следвало да влага в своята инвестиционна програма.

Вторият ни коментар е в снабдителното дружество по отношение на размера на надбавката за дейността. Както отбелязаха и колегите, считаме, че той следва най-малкото да бъде в максималния размер, предвиден в Наредбата, тъй като в момента на свободния пазар излизат големи количества, но по-малко на брой потребители. Разходите на дружеството действително са по-пряко свързани с броя на потребителите, които трябва да обслужва, отколкото с обемите на продажбите.

Третият ни коментар, който също беше отбелязан от колегите, е свързан с разходите за балансиране в снабдителното дружество. Считаме, че действително има някои специфики по отношение на прогнозирането при крайните снабдители, тъй като на свободния пазар всички потребители досега бяха основно с почасово измерване. Самите потребители там са свикнали и са обучени да подават информация към своите координатори и плана за своята работа, докато потребителите на регулирания пазар нямат абсолютно никакви ангажименти по отношение на прогнозирането. Голяма част от тях не разполагат със средства за почасово измерване. Действително считаме, че размерът на разходите за балансиране на регулирания пазар е оправдано да бъде малко по-висок от този, който е на свободния пазар.

Ще внесем в срок нашето писмено становище.

С. Севастиянов – „ЕРП Златни Пясъци“ АД:

Запознахме се с доклада. Нас основно ни касае докладът за цените на електрическата енергия и изказването ми ще бъде по него. Нямам много забележки. Имаше една техническа грешка в определянето на необходимите приходи, която по-скоро я приемам като наша, и то по различен начин на представяне на таблични данните, различен от другите три ЕРД-та. Уведомили сме работната група, но в необходимия срок ще представим и писмено поправката, която сме направили.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Последен за изказване е г-н П. Трайчев, управител на „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД, още повече, че компанията беше цитирана в едно от предишните изказвания, от изпълнителния директор на „НЕК“ ЕАД, г-н П. Илиев.

П. Илиев – „НЕК“ ЕАД:

Спонсор.

П. Трайчев – „Сентрал Хидроелектрик дъо Булгари” ЕООД:

Запознахме се с констатациите в доклада и нашето становище ще бъде представено в срок, както обикновено. Коментарът на г-н П. Илиев ще оставя без коментар.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Искам на Вас и на останалите участници да напомня, че утре в 12 ч. изтича срокът за представяне на становища по доклада. Що се касае до представяне на становища по цените, той ще бъде оповестен по време на общественото обсъждане, което отсега искам да заявя, ще бъде на 09 юни. От 10 ч. сутринта ще има обществено обсъждане по откритите заседания, които бяха проведени днес, а по цените на електрическата енергия общественото обсъждане ще се проведе на 09 юни от 14 ч.

Преди да завърша искам да се обърна към работната група. Имате ли някакъв коментар, който бихте желали да направите, макар и кратък, върху изказванията, които бяха направени от енергийните дружества?

П. Младеновски – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“:

Няма да се спирам в подробности и да коментирам изложеното тук, тъй като след получаване на писмените становища на дружествата, подробни мотиви относно това дали се приемат или не ще бъдат изложени към мотивите на решението в края на месеца. Само искам да маркирам някои неща, които чух, и които според мен не отговарят на истината. Едно от тях е за 24 лв. разлика между цената на крайните снабдители и на „НЕК“ ЕАД. Наистина има такава разлика от 24 лв., но тя е само за дневната тарифа. Ако се види нощната тарифа, там разликата е 60 лв. в обратна посока.

Относно технологичните загуби и коментара на г-н П. Илиев за технологичните загуби, подходът Ви за проверка от 12 млн. лв. на регулиран пазар да ги изчислявате е грешен, тъй като електроразпределителните дружества не пренасят енергия само за регулирания пазар, а и за свободния пазар.

Относно коментарите за загубите, които „НЕК“ ЕАД ще претърпи вследствие на ценовото решение, от разполагаемост на американските централи и от количествата ВЕИ от ПАВЕЦ, искам да кажа, че разполагаемостта на американските централи, заложена в ценовото решение, напълно съответства на тази, заложена във финансовите модели, които те са представили пред Комисията с исканията си за одобряване на предоговарянето на дългосрочните договори, с които се намали цената за разполагаемостта. Количествата ВЕИ съответстват на отчетните данни на АУЕР, като е взето предвид и нетното специфично производство, утвърдено в СП-1, към което са прибавени и количествата, които „НЕК“ ЕАД изкупува по цена за излишък, отчетен от дружеството от миналата година.

За представителите на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД искам да кажа, които виждам, че напуснаха, може би, залата. Пазарната цена от 70 лв. не е използвана при определянето на цената от „АЕЦ Козлодуй” ЕАД от 30 лв.

Относно коментарите на електроразпределителните дружества и крайните снабдители. По-голямата част от тях вече са коментирани, изложени са мотиви в предходни решения на регулатора. Новото, което е в случая, относно некоригирането със

z-фактора, още вчера Ви е изпратена бланка на всички дружества, която следва да попълните с отчетни данни и предоставите в Комисията в срок до 15 юни, с която ще бъдат извършени корекции със z-фактора. Ако беше извършена корекция на база на предоставените отчетни данни само до м. февруари, щяхме да коригираме прогноза с прогноза и пак стойността на z-фактора нямаше да е коректна.

Относно разходите за балансиране. Беше споменато от ЧЕЗ, че това са пастро разходи. Напротив, не са пастро разходи, защото крайният снабдител изготвя прогнозата и съответно, ако тя е неточна, не би следвало крайните потребители да заплащат цялата стойност на едни разходи, предизвикани от това, че крайните снабдители не си вършат правилно работата. Защо? Вижда се ясно, че при търговците също не са пастро разходи, тъй като от отчетните разходи се вижда, че те включват по-ниска сума от отчетената в самите цени, които предлагат на клиентите си на свободния пазар, като част от разходите за балансиране са именно за тяхна сметка. Жестоката конкуренция на свободния пазар кара търговците да правят все по-точни прогнози, да инвестират много в това нещо, тъй като това е един от малките им източници на допълнителна печалба. При крайните снабдители, ясно се вижда и разликата при трите крайни снабдителя. ЕВН се справя най-добре с балансирането и предложената цена е почти същата, която и дружеството използваше до момента. Казахте, че не сте съгласни с направената констатация, че механично се отбелязват температурните разлики и това води до отчетени по-големи небаланси. Разглеждайки отчетните данни, предоставени ни от „ЕСО“ ЕАД за работата на балансиращия пазар, е видно, че особено при ЧЕЗ е точно така. И тогава се получават най-сериозните отклонения, докато при другите дружества тази тенденция не е толкова ясно изразена.

Останалите възражения ще бъдат коментирани в мотивите към решението.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Искам да попитам и членовете на Комисията имат ли въпроси към представителите на енергийните дружества. Не виждам.

Като се обръщам с благодарност към дружествата, които са изпратили своите ръководители, и изразиха отношение по същество по доклада, отбелязвам, че всеки имаше забележки и е недоволен от това, което се предлага в доклада, но както се казва – когато всички са недоволни, това означава, че регулаторът добре си е свършил работата.

На второ място ще направя един съвсем кратък коментар, защото току-що ми донесоха изявлението на г-н Илиев сутринта след заседанието, че 400 млн. лв. ще е според него загубата за година на „НЕК“ ЕАД при сегашните цени на електроенергията и заложените количества за изкупуване. Ще отбележа, че миналата година на същото заседание, пред мен е протоколът, г-н Илиев заяви, че „НЕК“ ЕАД ще реализира загуби до края на годината в размер на 350 – 400 млн. лв. Както той, така и ние знаем, че загубите бяха два пъти по-малко и се надяваме и този път резултатът да бъде по-оптимистичен не само за „НЕК“ ЕАД, но и за всички енергийни дружества. Бъдете сигурни, че регулаторът наистина се стреми, макар и стъпка по стъпка, да премахва някои диспропорции, несъответствия в енергийната система и да се върви постепенно, без сътресения към либерализация на пазара на електрическа енергия.

Благодаря за участието. Очакваме Ви на 09 юни на общественото обсъждане, а още утре предайте Вашите становища.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация, Комисията

РЕШИ:

1. Насрочва закрито заседание на 30.06.2016 г. за приемане на решение относно определяне на разполагаемостта за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да закупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители.

2. Насрочва закрито заседание на 06.06.2016 г. за приемане на проект на решение и насрочване на обществено обсъждане относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-17/30.05.2016 г.;
2. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № Е-13-00-16/30.05.2016 г.;
3. Пълномощно на Сотир Сотиров – главен счетоводител на ТЕЦ "Марица Изток 2" ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА